

5B1103, Differential och integralkalkyl för F1, Vt 2001.
Inlämningsuppgift 1. Lämnas in den 6 februari 2001.

1. Beräkna krökningsradien i punkten (x, y) på ellipsen $x = a \cos t, y = b \sin t$.
2. f är en deriverbar funktion av en variabel. Beräkna

$$\left(\frac{\partial f(r)}{\partial x}\right)^2 + \left(\frac{\partial f(r)}{\partial y}\right)^2 + \left(\frac{\partial f(r)}{\partial z}\right)^2$$

då $r = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$.

3. u är en differentierbar funktion av x, y och z . Genom

$$\begin{aligned}x &= r \sin \theta \cos \varphi, \\y &= r \sin \theta \sin \varphi, \quad 0 \leq \theta \leq \pi, \quad 0 \leq \varphi \leq 2\pi, \\z &= r \cos \theta\end{aligned}$$

införs nya variabler r, θ, φ (sk. sfäriska koordinater). Hur transformeras därvid uttrycket

$$\Delta u = \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial z^2}?$$

Ledning: Jämför hur motsvarande problem behandlas i två variabler i Adams bok, sid. 729.

4. Undersök vilka av följande funktioner har ett gränsvärde då $(x, y) \rightarrow (0, 0)$

$$\text{a) } \frac{x^2 + y^2}{2x^2 + y^2} \quad \text{b) } \frac{x}{x^2 + y^2} \quad \text{c) } \frac{x^3}{x^2 - y^2} \quad \text{d) } \frac{x + y}{x^2 + y^2}.$$

5. Ange ett polynom i $(x - 1)$ och y av grad 2 som approximerar funktionen $f(x, y) = \log(2x^2 + y^2 - y)$ i en omgivning till $(1, 0)$ med ett fel $r(x, y)$ sådant att $[r(x, y)/((x - 1)^2 + y^2)] \rightarrow 0$ då $(x, y) \rightarrow (1, 0)$.

6. Betrakta de båda nivåkurvorna $x^4 + y^4 = u$ och $x^4 + y^4 = u + h$, till funktionen $f(x, y) = x^4 + y^4$, $x > 0$, $y > 0$. Normalen till den förstnämnda kurvan i punkten $P = (x_0, y_0)$ skär den andra kurvan i Q . Låt \mathbf{v} vara vektorn \overrightarrow{PQ} . Visa att

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{|h|}{|\mathbf{v}|} = |\text{grad } f(P)|.$$

(Formeln gäller i själva verket för en allmän funktion f , som uppfyller lämpliga villkor.)

7. Antag att funktionen $F(x, y, z)$ har kontinuerliga partiella derivator av ordning ≤ 2 .
- Ge ett tillräckligt villkor för att uttrycket $F(x, y, z) = 0$ skall definiera z som funktion av x och y .
 - Beräkna $\partial^2 z / \partial x^2$, $\partial^2 z / \partial x \partial y$ och $\partial^2 z / \partial y^2$ uttryckt i partialderivatorna för F .